

Eindverslag Gezond Waalwijk Omgevingsvisie 1.5

Verkenning Omgevingsvisie 1.5 – gemeente Waalwijk

Bureau Stroom – 2 april 2021

Achtergrondinformatie

In het tweede kwartaal van 2021 wordt de Omgevingsvisie 1.5 door de gemeente Waalwijk opgesteld. In deze visie wordt specifiek gekeken naar de relatie tussen gezondheid en de fysieke leefomgeving. Bureau Stroom heeft in februari 2021 acht diepte-interviews uitgevoerd om input op te halen uit de samenleving over dit onderwerp (zie onderstaande tabel voor een overzicht van de geïnterviewden). Daarnaast hebben we een vragenlijst verspreid onder inwoners. 526 mensen hebben deze vragenlijst ingevuld. De resultaten van de interviews zijn ondersteunend aan de resultaten van de vragenlijst.

Geïnterviewde	Doelgroep
Voorzitter en secretaris van een vereniging voor natuur- en milieueducatie	Mensen die geïnteresseerd zijn in natuur
Voorzitter sportvereniging	Leden van een sportvereniging
Voorzitter en bestuurder van een vereniging van boeren en tuinders	Ondernemers in de groene ruimte
Programmamanager van een woningbouwvereniging	Huurders en direct omwonenden van een woningbouwvereniging
Teammanager en strategisch adviseur vastgoed van een ouderenzorginstelling	Kwetsbare ouderen en ouderen zie zorg nodig hebben
Werkmakelaar en senior P&O adviseur van een publieke onderneming voor werk en inkomen	Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt
Voorzitter en secretaris van een bedrijvenplatform	Waalwijks bedrijfsleven
Teamcoördinator van een welzijnsorganisatie	Inwoners van Waalwijk

In dit document

In dit eindrapport staan de belangrijkste resultaten van de interviews¹ en de digitale vragenlijst Gezond Waalwijk. Deze resultaten kan de gemeente als input gebruiken voor de Omgevingsvisie 1.5.

We hebben deze resultaten gebruikt om de volgende vragen te beantwoorden:

- Hoe ervaren inwoners hun fysieke leefomgeving?
- Welke invloed heeft de fysieke leefomgeving volgens inwoners op hun gezondheid?
- Welke verbeteringen zien inwoners graag in de toekomst?
- Welke verantwoordelijkheden zien inwoners voor de gemeente als het gaat om (het verbeteren van) de fysieke leefomgeving?
- Welke verantwoordelijkheden zien inwoners voor zichzelf?
- Welke verantwoordelijkheden zien inwoners voor anderen?
- Welke aandachtspunten zijn er voor participatie in de toekomst over dit onderwerp?

Meer informatie

Alle resultaten van de digitale vragenlijst en de interviews zijn te vinden in de bijlage bij dit document:

- Resultaten digitale vragenlijst Gezond Waalwijk Omgevingsvisie 1.5
- Resultaten interviews Gezond Waalwijk Omgevingsvisie 1.5.

Meer informatie kunt u vinden op www.waalwijk.nl/omgevingsvisie.

¹ Alle omschrijvingen zijn door één geïnterviewde genoemd, tenzij anders aangegeven (waarbij 'n' staat voor aantal geïnterviewden).

Hoe ervaren inwoners hun fysieke leefomgeving?

Resultaten van de vragenlijst	Interviews (ondersteunende resultaten)
<ul style="list-style-type: none"> • 526 inwoners van gemeente Waalwijk hebben de vragenlijst ingevuld. De respondenten zijn overwegend positief over hun fysieke leefomgeving: het gemiddelde cijfer dat mensen geven aan hun buurt is een 7,1. Respondenten met de postcode 5141 geven gemiddeld het laagste cijfer (6,6) en respondenten met de postcode 5146 het hoogste (7,5). • De meeste respondenten vinden dat er in de buurt voldoende plekken om te sporten zijn (66%); voorzieningen goed bereikbaar zijn (70%); speelplekken op redelijke afstand liggen (70%); parken op redelijke afstand liggen (74%); voldoende plekken zijn voor fietsen en wandelen (80%). • De meeste respondenten vinden niet dat er in de buurt lang water blijft staan op straat (61%); ervaren geen geluidsoverlast van bedrijven of winkels (64%); ervaren geen geluidsoverlast van mensen op straat (64%); ervaren geen hinder van licht (65%); ervaren geen hinder door openhaarden of allesbranders (52%). 	<ul style="list-style-type: none"> • Het huidige beeld van gezondheid en leefomgeving in Waalwijk gaat vooral over verkeer & infrastructuur, veiligheid en groen. <ul style="list-style-type: none"> ○ De infrastructuur is overbelast en verkeersveiligheid is onvoldoende (n=3); ○ Er is weinig toezicht en handhaving op veiligheid (n=4); ○ Er is veel verstening en weinig aandacht voor het buitengebied (n=2). • Dit beeld is de afgelopen jaren veranderd, bijvoorbeeld op het gebied van groen en verkeer & infrastructuur. <ul style="list-style-type: none"> ○ Er is overal gras gekomen, dat slecht is voor de biodiversiteit (vergeleken met bloemen en planten); ○ De infrastructuur is niet aangepast op de groeiende industrie en het steeds vaker bezochte buitengebied (n=2). • In de interviews kwam naar voren dat veiligheid een belangrijk onderwerp is. Het gaat dan om verkeersveiligheid (zoals te hard rijden of onveilige situaties voor rolstoelgebruikers), maar ook om een onveilig gevoel door overlast en intimidatie van hangjongeren of arbeidsmigranten.

Welke invloed heeft de fysieke leefomgeving volgens inwoners op hun gezondheid?

Resultaten van de vragenlijst	Interviews (ondersteunende resultaten)
<ul style="list-style-type: none"> • De drie meest gekozen onderwerpen die volgens inwoners positief hebben bijgedragen aan hun gezondheid het afgelopen jaar zijn: routes voor fietsen en wandelen (48%); openbaar groen (48%); tuinen (grotendeels onverhard) (27%). • De drie meest gekozen onderwerpen die volgens inwoners negatief hebben bijgedragen aan hun gezondheid het afgelopen jaar zijn: geluid van verkeer (38%); netheid van openbare ruimte (28%); geur- en rookhinder door openhaarden of allesbranders (25%). • 20% gaf een open antwoord op de vraag wat verder positief heeft bijgedragen aan hun gezondheid dit jaar. De 3 meest genoemde onderwerpen waren: saamhorigheid in de buurt; nabijheid natuurgebied; rustige omgeving. 	<ul style="list-style-type: none"> • De top 3 onderdelen die de meeste invloed hebben op de gezondheid van de doelgroep is: een schone leefomgeving, daarna voldoende plekken om te bewegen en als derde voldoende plekken om elkaar te ontmoeten. <ul style="list-style-type: none"> ○ Een schone leefomgeving vormt de basis. Het is essentieel om te voldoen aan de andere onderdelen (n=2); ○ Men moet uitgedaagd worden om te bewegen (n=2); ○ Voldoende plekken om elkaar te ontmoeten zorgt ervoor dat mensen met een kleine kenniskring alsnog voldoende sociale contacten hebben (n=2).

- 40% gaf een **open antwoord** op de vraag wat **verder negatief heeft bijgedragen** aan hun gezondheid dit jaar. De 3 meest gegeven onderwerpen waren: te hard rijden; hondenpoep; zwerfafval.

Welke verbeteringen zien inwoners graag in de toekomst?

Resultaten van de vragenlijst	Interviews (ondersteunende resultaten)
<ul style="list-style-type: none"> • 75% van alle respondenten heeft behoefte aan verbeteringen in de buurt. Dit percentage is het hoogst bij de respondenten van postcode 5141 (89%) en het laagst bij postcode 5143 (66%). • De drie meest gekozen onderwerpen voor verbeteringen zijn: netheid van de openbare ruimte (37%); openbaar groen (36%); geluid van verkeer (31%). Als je kijkt naar de resultaten per postcode blijft dit beeld overeind, met uitzondering van postcode 5146. • 86 mensen gaven een open antwoord over verbeteringen in de buurt. De drie meest genoemde onderwerpen zijn: handhaven te hard rijden; parkeergelegenheid verbeteren; handhaven loslopende honden. • Open antwoorden over netheid van de openbare ruimte zijn: hondenpoep opruimen; handhaven zwerfafval. Antwoorden over openbaar groen zijn: bloemen zaaien; verdozing Waalwijk tegengaan. En open antwoorden over geluid van verkeer zijn: sluijverkeer door Waalwijk tegengaan; handhaven te hard rijden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vooral op het gebied van groen en sociale samenhang liggen kansen om de gezondheid te bevorderen. <ul style="list-style-type: none"> ○ Groene omgevingen die aansluiten op verschillende doelgroepen (n=2); ○ Zichtbare wijkteams en zorgen voor ontmoetingsmogelijkheden. • Concrete voorbeelden om kansen te creëren in de gemeente Waalwijk gaan voornamelijk over verkeer & infrastructuur en sociale samenhang. <ul style="list-style-type: none"> ○ Er is op veel plekken sprake van verkeersproblematiek, die kunnen zorgen voor onveilige situaties (n=4); ○ Er moet meer ingezet worden op sociale samenhang, om meer ontmoetingsmogelijkheden te garanderen (n=3). • In de interviews kwam naar voren dat op het sociale gebied veel verbeteringen mogelijk zijn, zoals de toegang tot zorg en het bevorderen van contacten in de buurt.

Welke verantwoordelijkheden zien inwoners voor de gemeente als het gaat om (het verbeteren van) de fysieke leefomgeving?

Resultaten van de vragenlijst	Interviews (ondersteunende resultaten)
<ul style="list-style-type: none"> • 397 respondenten gaven een open antwoord op de vraag 'Wat kan de gemeente zelf doen?'. De vijf meest genoemde onderwerpen zijn: meer groen; meer toezicht en handhaving; onderhoud groen; luisteren naar inwoners; buurt schoon houden. • 63% van de respondenten vindt tevens dat de gemeente inwoners moet stimuleren om zelf acties te ondernemen voor een betere buurt. Van deze groep vindt de meerderheid (61%) dat de gemeente samen met 	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente heeft onder andere een rol op de gebieden openbare ruimte en gezonde woning. <ul style="list-style-type: none"> ○ De openbare ruimte moet ingericht worden met participatie van direct omwonenden (n=3). Daarnaast moet de gemeente het goede voorbeeld geven (n=2), zoals het aanleggen van groen in plaats van parkeerplekken; ○ De gemeente moet woningeigenaren stimuleren in de verduurzaming van hun huis (n=2).

inwoners activiteiten moet organiseren om buurten te verbeteren.

- 69 respondenten gaven een open antwoord op de vraag hoe de gemeente inwoners kan stimuleren. De drie meest genoemde **open antwoorden over het stimuleren van inwoners** waren: beter handhaven op overlast; gemeente moet initiatief nemen; gemeente als goede voorbeeld.

- In de interviews kwam naar voren dat **verduurzaming van woningen** een belangrijk onderwerp is. Twee geïnterviewden vinden dat de gemeente inwoners zou moeten helpen om hun huizen te verduurzamen.

Welke verantwoordelijkheden zien inwoners voor zichzelf?

Resultaten van de vragenlijst	Interviews (ondersteunende resultaten)
<ul style="list-style-type: none"> • 355 respondenten gaven een open antwoord op de vraag 'Wat zouden inwoners zelf kunnen doen om de buurt te verbeteren?'. De vijf meest genoemde antwoorden zijn: zelf hondenpoep opruimen; geen afval op straat; klimaatvriendelijke tuinen; eigen perceel opruimen; rekening houden met anderen. • Bij de volgende drie stellingen vonden de meeste respondenten dat inwoners zelf zorg moeten dragen voor: geluidsoverlast van mensen op straat (47%); hinder door openhaarden of allesbranders (60%); onverharde tuin (81%). 	<ul style="list-style-type: none"> • Inwoners hebben onder andere de verantwoordelijkheid voor (de vergroening van) hun eigen tuin of erf. Daarnaast hebben inwoners een rol in het meepraten en meedenken met de gemeente als het gaat om de inrichting van de leefomgeving, en het schoon en veilig houden van die leefomgeving.

Welke verantwoordelijkheden zien inwoners voor anderen?

Resultaten van de vragenlijst	Interviews (ondersteunende resultaten)
<ul style="list-style-type: none"> • Van drie stellingen vonden een relatief groot deel van de respondenten dat 'iemand anders' daarover zorg zou moeten dragen, namelijk: geuroverlast door winkels of bedrijven (18%); geluidsoverlast door winkels of bedrijven (18%); makkelijk aan gezond eten kunnen komen (22%). 	<ul style="list-style-type: none"> • Naast de gemeente en de bewoners zelf, hebben onder andere sportverenigingen (n=3) en woningcorporaties (n=2) een rol in de gezonde leefomgeving. <ul style="list-style-type: none"> ○ Sportverenigingen kunnen een voortrekker zijn in de gezonde leefomgeving door mensen te stimuleren om te bewegen en acties op te zetten (met de gemeente); ○ Woningcorporaties moeten betaalbare woningen aanbieden en zorgen voor een prettige beeldkwaliteit van de wijk.

Welke aandachtspunten zijn er voor participatie in de toekomst over dit onderwerp?

Resultaten van de vragenlijst	Interviews (ondersteunende resultaten)
<ul style="list-style-type: none"> • In de toekomst wil 36% van de respondenten informatie ontvangen over de omgevingsvisie, 27% wil informatie ontvangen én meedenken. Een aantal gaf aan dat ze hiervoor al contactgegevens hadden willen achterlaten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Er is tijdens de interviews niet expliciet naar gevraagd, maar verschillende partijen gaven aan betrokken te willen worden bij toekomstige participatietrajecten.

- 37% van de respondenten **wil niet meer betrokken worden** bij dit onderwerp.
 - 75% van de respondenten vond deze vragenlijst **een goede manier om zijn of haar mening te geven** over het onderwerp.
 - Meer dan 10 respondenten hebben benoemd dat zij willen dat de resultaten serieus worden genomen en er echt iets mee wordt gedaan door de gemeente. Een aantal mensen vonden de vragenlijst te kort en anderen vonden het juist te lang.
 - Een aantal mensen **misten vragen over** sociale zaken, over klimaatverandering (hittestress), over luchtkwaliteit, veiligheid op straat en parkeerbeleid. Het **onderwerp leefomgeving wordt door een aantal breder gevonden** dan de onderwerpen in de vragenlijst. Denk ook aan criminaliteit, het buitengebied van gemeente Waalwijk; cultuur; wensen wat betreft voorzieningen.
- Een partij wil over **meer onderwerpen** in gesprek, zoals de inrichting van het buitengebied, onderwijs en recreatie;
 - Een partij wil betrokken worden bij de **Omgevingsvisie 2.0**.
 - In de interviews kwamen verschillende aanvullende onderwerpen naar voren in relatie tot gezonde fysieke leefomgeving. Deze onderwerpen waren: veiligheid, de sociale kant van gezondheid en verduurzaming van woningen.